

ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในสหราชอาณาจักร (ตอนที่ ๒)*

กรทีศน์ ศุขเฉลิม**

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งประเภทพิเศษที่ไม่มีที่อยู่ในสหราชอาณาจักร

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งประเภทพิเศษที่ไม่มีที่อยู่ในสหราชอาณาจักรมีวิธีพิเศษในการปฏิบัติตามเกณฑ์การพำนักสำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่มีที่อยู่ในสหราชอาณาจักร

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในต่างประเทศ (overseas voters)

พลเมืองสหราชอาณาจักรซึ่งอาศัยอยู่ในต่างประเทศอาจลงทะเบียนในสถานที่สุดท้ายซึ่งได้ลงทะเบียนเพื่อใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในสหราชอาณาจักรก่อนที่จะย้ายออกไป พวกเขายังคงสามารถลงทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นเวลา ๑๕ ปีหลังจากที่พวกเขาย้ายออกไป และสามารถใช้บริการทั่วไปผ่านเว็บไซต์ gov.uk^๒

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในต่างประเทศสามารถลงทะเบียนเพื่อเลือกตั้งรัฐสภาสหราชอาณาจักรเท่านั้น ซึ่งพวกเขาไม่มีสิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของรัฐบาลท้องถิ่น ข้อมูลเพิ่มเติมสามารถเข้าถึงได้ที่ Overseas voters (SN05923) ซึ่งรวมแผนปัจจุบันของรัฐบาลที่จะยกเลิกข้อจำกัดเรื่องระยะเวลา ๑๕ ปีสำหรับการลงทะเบียนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในต่างประเทศ

* บทความประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ สรุปความจาก <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-8985/?fbclid=IwAR2NDLq3m1uvBme4WAHoCwNUeamqpqLTEzFMrvqJ1BKJcx2AgC-xJv-gWBU> สืบค้นเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

** บุคลากรจัดทำฐานข้อมูลกฎหมาย ฝ่ายค้นคว้าและเปรียบเทียบกฎหมาย กองกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๒ การลงทะเบียนเพื่อใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในสหราชอาณาจักร เข้าถึงได้ที่ <https://www.gov.uk/register-to-vote> สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งของกองทัพ (Armed forces voters)

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งของกองทัพจะใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยขึ้นอยู่กับสถานการณ์ต่าง ๆ ในกรณีประจำการอยู่ในสหราชอาณาจักร บุคคลเหล่านี้จะลงทะเบียนแบบปกติทั่วไปในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส่วนกรณีประจำการในต่างประเทศนั้นอาจลงทะเบียนในฐานะ service voter หรืออาจเลือกลงทะเบียนในฐานะผู้มีสิทธิเลือกตั้งในต่างประเทศ

แบบฟอร์มสำหรับบุคลากรของกองทัพสามารถเข้าถึงได้ที่เว็บไซต์ของรัฐบาลเพื่อลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง โดยดูข้อมูลมากขึ้นได้จาก Armed forces voting (SN04276)

ข้าราชการ (Crown Servant)

บุคคลซึ่งประจำการอยู่ในต่างประเทศภายใต้การให้บริการของรัฐบาลสหราชอาณาจักร (นักการทูตและข้าราชการในต่างประเทศ) สามารถลงทะเบียนเพื่อลงคะแนนเสียงโดยมี/ไม่มีที่อยู่ในสหราชอาณาจักรก็ได้ โดยสามารถใช้แบบฟอร์มลงทะเบียนออนไลน์แยกต่างหากบนเว็บไซต์ของรัฐบาลในการลงทะเบียนเพื่อลงคะแนนเสียง

บุคคลที่ไม่มีที่อยู่ถาวร (No permanent address)

ผู้ที่อาศัยอยู่ในสหราชอาณาจักรโดยไม่มีที่อยู่ถาวรสามารถลงทะเบียนได้โดยประกาศที่เรียกว่า “declaration of local connection” ถ้ามีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ที่กำหนดเรื่องอายุและสัญชาติตามที่ได้กำหนดไว้ ประเภทของผู้ลงคะแนนที่อาจใช้สิ่งนี้คือ

- ผู้ไร้ที่อยู่อาศัย
- ผู้คนที่อาศัยอยู่ในเรือหรือที่อยู่อาศัยที่เคลื่อนย้ายได้
- ชุมชนชาวยิปซี (gypsy) และนักเดินทาง^m

^m ชาวยิปซีและนักเดินทางประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คนอาศัยอยู่ในสหราชอาณาจักร ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ คนอาศัยอยู่ในบ้านและ ๑๐๐,๐๐๐ คนอยู่ในรถพ่วง (กองคาราวาน) บางคนยังคงใช้ชีวิตแบบเร่ร่อน เดินทางจากพื้นที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งเพื่อบางส่วนหรือตลอดทั้งปี ชาวยิปซีและนักเดินทางประมาณ ๒๕,๐๐๐ คนไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีที่ใดถูกกฎหมายให้หยุดสิ่งสำคัญคือต้องตระหนักว่านักท่องเที่ยวไม่ได้เหมือนกันทั้งหมด พวกเขาเป็นแต่ละชุมชน ชาวยิปซี ชาวโรมา และนักเดินทางแห่งมรดกชาวไอริชถูกระบุว่าเป็นกลุ่มทางเชื้อชาติและอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติความสัมพันธ์ทางเชื้อชาติว่าเป็นชุมชนชนกลุ่มน้อยที่ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น ชุมชนเหล่านี้จึงอยู่ภายใต้สิทธิและการคุ้มครองทั้งหมดภายใต้กฎหมายที่ชนกลุ่มน้อยชาติ

- ผู้ป่วยในโรงพยาบาลสุขภาพจิต
- พ่อค้าเดินเรือ หรือ
- นักโทษที่ถูกคุมขัง

ผู้ที่ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่ต้องการทำ declaration of local connection ไม่สามารถลงทะเบียนออนไลน์เพื่อใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และต้องกรอกแบบฟอร์มและส่งเรื่องไปยังสภาท้องถิ่นของตน

สัญชาติของบุคคล

การเลือกตั้งรัฐสภาของสหราชอาณาจักร

พลเมืองของประเทศอื่น ๆ นอกจากสหราชอาณาจักร ไอร์แลนด์ และประเทศในเครือจักรภพ ไม่สามารถลงทะเบียนเพื่อลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งรัฐสภาของสหราชอาณาจักรได้ โดยไม่ต้องพิจารณาว่าได้อาศัยอยู่ในสหราชอาณาจักรเป็นระยะเวลาานเท่าไร กรณีนี้รวมถึงพลเมืองที่มีสัญชาติของสหภาพยุโรป

การเลือกตั้งท้องถิ่น

พลเมืองที่มีสัญชาติของสหภาพยุโรปได้รับสิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของท้องถิ่น แม้ว่าในปัจจุบันสหราชอาณาจักรจะถอนตัวจากการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปแล้วก็ตาม สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสำหรับบุคคลที่มีสัญชาติของสหภาพยุโรปในสหราชอาณาจักรเป็นไปตามที่บทบัญญัติมาตรา ๗ กำหนดไว้

บุคคลที่มีสองสัญชาติ

พลเมืองที่มีสองสัญชาติอาจลงทะเบียนได้ ยกตัวอย่างเช่น บุคคลที่มีสองสัญชาติซึ่งประกอบด้วยสัญชาติฝรั่งเศส และสัญชาติบริติช อาจลงทะเบียนในฐานะพลเมืองบริติช เจ้าหน้าที่ผู้รับลงทะเบียนสิทธิในการเลือกตั้งจะดำเนินการลงทะเบียนตามสัญชาติที่ให้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในระดับสูงสุดให้แก่บุคคลนั้น

พันธมิตรฯ ทั้งหมดได้รับ ชุมชน. ชุมชนชาวอียิปต์ โรมาน และนักเดินทางมักประสบกับการถูกกีดกันทางสังคมและการเลือกปฏิบัติ (<https://www.firstlight.org.uk/%E0%B8%A2%E0%B8%B4%E0%B8%9B%E0%B8%8B%E0%B8%B5%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%99%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B8%B4%E0%B8%99%E0%B8%97%E0%B8%B2%E0%B8%87/?lang=th>) สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๖

พลเมืองไอริช

พลเมืองไอริชซึ่งอาศัยอยู่ในสหราชอาณาจักรได้มีสิทธิบริบูรณ์ในอันที่จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งซึ่งมีที่มาดั้งเดิมจากประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศ มิใช่ผลของการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปของไอร์แลนด์และการเป็นอดีตสมาชิกสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร

สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของพลเมืองไอริชและพลเมืองในเครือจักรภพเป็นผลมาจากประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ของพลเมืองไอริชกับสหราชอาณาจักร โดยมาตรา ๖ ได้ระบุถึงรายละเอียดที่มากขึ้น

พลเมืองเครือจักรภพที่มีคุณสมบัติเหมาะสม

พลเมืองเครือจักรภพที่มีคุณสมบัติเหมาะสมคือบุคคลที่อาศัยอยู่ในสหราชอาณาจักร และผู้ที่ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยแบบ leave to remain^๔ หรือไม่ได้ถูกกำหนดว่าต้องมีการอนุญาตแบบ leave to remain

เจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนการเลือกตั้งสามารถตรวจสอบสถานะการย้ายถิ่นฐานของผู้ยื่นขอลงทะเบียนจากประเทศในเครือจักรภพ ทั้งนี้ สาธารณรัฐมอลตาและไซปรัสเป็นประเทศในกลุ่มเครือจักรภพและสมาชิกของสหภาพยุโรป พลเมืองของทั้งสองประเทศดังกล่าวมีสิทธิในการลงคะแนนเสียงทุกการเลือกตั้งในสหราชอาณาจักรถ้าได้อยู่อาศัยและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อื่นๆ ทั้งหมดครบถ้วน เนื่องจากสถานะในการเป็นประเทศในกลุ่มเครือจักรภพ

^๔ Leave to remain เป็นการอนุญาตให้ผู้ที่ไม่ได้ถือสัญชาติสหราชอาณาจักรสามารถอาศัยอยู่ในสหราชอาณาจักรได้ในระยะเวลาจำกัด หลังจากระยะเวลาการพำนักในสหราชอาณาจักรครบตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วจึงสามารถตั้งถิ่นฐานและยื่นเรื่องเพื่อขออนุญาตแบบ indefinite leave to remain

(<https://www.davidsonmorris.com/leave-to-remain/?fbclid=IwAR1x1F0KBL2Qocl8fUX7vgcX0Xt6b2OJScxXJWX1obrDao6PEeR4cAXSPE0>)

สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๖

ชาวต่างชาติอื่น ๆ

ชาวต่างชาติอื่น ๆ ที่มีถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายของประเทศใด ๆ อาจใช้สิทธิลงคะแนนเพื่อลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งในบางท้องถิ่นและบางส่วนในสกอตแลนด์และเวลส์ (มาตรา ๕) แต่ไม่สามารถลงคะแนนเสียงเลือกตั้งรัฐสภาของสหราชอาณาจักรได้

ความเป็นพลเมืองอังกฤษ เวลส์ และสกอตแลนด์ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

แบบฟอร์มในการลงทะเบียนจะกล่าวถึงการเป็นพลเมืองบริติชไม่ได้กล่าวถึงการเป็นพลเมืองอังกฤษ สกอตแลนด์ หรือเวลส์ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนการเลือกตั้งต้องรวบรวมคำขอลงทะเบียนของผู้ที่ต้องการใช้สิทธิเลือกตั้ง รวมถึงกำกับดูแลการเรื่องการหาเสียงประจำปีตามกฎหมายเลือกตั้ง

กฎหมายการเลือกตั้งมีข้อกำหนดเรื่องสัญชาติโดยอ้างอิงถึงกฎหมายว่าด้วยสัญชาติและกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ซึ่งตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ บุคคลที่กำเนิดในสหราชอาณาจักรถือเป็นพลเมืองบริติช

บุคคลผู้ไร้ความสามารถทางกฎหมายในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การเป็นผู้ไร้ความสามารถทางกฎหมายในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นข้อจำกัดที่ห้ามบุคคลจากการลงทะเบียนและลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งรัฐสภาของสหราชอาณาจักร การไร้ความสามารถตามกฎหมายในการลงคะแนนเสียงเกิดจากการเป็นสมาชิกในสภาขุนนาง หรือการเป็นนักโทษที่กำลังรับโทษจำคุก หรือเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

สมาชิกของวุฒิสภา (Member of the House of Lords)

ขุนนาง (Peers) ซึ่งเป็นสมาชิกของวุฒิสภาไม่สามารถลงคะแนนเสียงเลือกตั้งรัฐสภาของสหราชอาณาจักรได้ หัวหน้าบาทหลวง (Bishop) นิกาย Church of England ซึ่งมีตำแหน่งในวุฒิสภาจะถูกเรียกว่า Lords Spiritual ซึ่งไม่ได้ถือเป็นขุนนาง (Peers) สามารถลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งโดยทั่วไปได้ ซึ่งตามประเพณี Lords Spiritual จะไม่ลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งทั่วไปของรัฐสภาสหราชอาณาจักร ถึงแม้ว่าการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของเขาจะมีความสำคัญสำหรับบุคคลต่าง ๆ ก็ตาม

นักโทษ

บุคคลซึ่งถูกตัดสินว่ากระทำความผิดและรับโทษจำคุกจะถือเป็นบุคคลที่ไร้ความสามารถทางกฎหมายในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งรัฐสภาของสหราชอาณาจักร และการเลือกตั้งท้องถิ่นในอังกฤษ เวลส์ และไอร์แลนด์เหนือ ดังนี้

- นักโทษที่ถูกศาลตัดสินว่ากระทำความผิด (ยกเว้นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล) และถูกคุมขังในเรือนจำ
- ผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมตัวในโรงพยาบาลสุขภาพจิตอันเป็นผลมาจากคำตัดสิน

ไมใช่ว่านักโทษทุกคนจะตกเป็นบุคคลผู้ไร้ความสามารถตามกฎหมายในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นักโทษดังต่อไปนี้สามารถลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งได้

- นักโทษที่ถูกคุมขัง
- นักโทษที่ถูกคุมขังเพราะได้ละเมิดอำนาจศาล
- นักโทษที่ต้องโทษจำคุกเพราะผิดนัดชำระค่าปรับ
- นักโทษที่ได้รับการปล่อยตัวโดยมี temporary licence^๕ และ
- นักโทษที่ได้รับการปล่อยตัวจากมาตรการให้คุมขังอยู่ที่บ้าน (Home Detention Curfew)

^๕Release on Temporary Licence (ROTL) หมายถึง การออกจากคุกในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ โดยบุคคลอาจได้รับ ROTL เพื่อกระทำการตามวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

- (๑) เพื่อมีส่วนร่วมในงานที่ได้รับค่าจ้างหรือไม่ได้รับค่าจ้าง
- (๒) เพื่อดูแลเด็กที่บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ดูแลคนเดียวก่อนที่รับโทษจำคุก
- (๓) เนื่องจากสมาชิกในครอบครัวป่วยหนัก
- (๔) เพื่อช่วยให้กลับคืนสู่ชุมชนก่อนที่ได้รับการปล่อยตัว

ทั้งนี้ ไม่ใช่ผู้ต้องขังตามคำพิพากษาทุกคนจะได้รับหรือมีสิทธิได้รับการพิจารณาเรื่อง ROTL

(https://prisonreformtrust.org.uk/adviceguide/release-on-temporary-licence-rotl/?fbclid=IwAR0UGBQsKYk0KayerRSUt3baV5OWUv_T6NUHBJLXDmdvACcVAUCzIHpyFA)

สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๖

สำหรับการเลือกตั้งรัฐสภาและท้องถิ่นของสกอตแลนด์ได้มีความแตกต่างทางหลักเกณฑ์เล็กน้อย โดยในสกอตแลนด์ นักโทษที่ได้รับโทษจำคุก ๑๒ เดือนหรือน้อยกว่านั้นไม่ถือเป็นผู้ไร้ความสามารถทางกฎหมายในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง (Electoral offences)

ผู้ที่ถูกตัดสินว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง (electoral offences) นั้นสามารถถูกห้ามจากการลงทะเบียนเพื่อลงคะแนนเสียงเป็นเวลาสามหรือห้าปีขึ้นอยู่กับประเภทของความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ดังนี้

- ความผิดเกี่ยวกับการลงคะแนนเสียง (voting offences) เช่น การแสดงตัวตน (แสร้งทำเป็นคนอื่นเมื่อลงคะแนนเสียง) ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสองครั้งในการเลือกตั้งทั่วไป หรือลงคะแนนทั้งที่รู้ว่าถูกห้ามไม่ให้ลงคะแนนเสียงเพราะเป็นผู้ไร้ความสามารถตามกฎหมาย
- ความผิดเกี่ยวกับการลงทะเบียน (registration offences) เช่น ให้ข้อมูลเท็จเมื่อลงทะเบียนหรือขอรับมอบฉันทะและลงคะแนนเสียงทางไปรษณีย์
- ความผิดเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียง (campaign offences) เช่น ให้ข้อมูลเท็จเกี่ยวกับเอกสารที่มีการเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง (Nomination Papers), การแสดงข้อมูลเท็จเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการหาเสียง, การตัดสินบนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง, ละเมิดความลับของการลงคะแนนเสียง และจ่ายเงินแก่ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพื่อจัดแสดงแผ่นป้ายหาเสียง
